

վիճակի մէջ է խնդիրը. պատերազմի տուգանք մի միայն եւ այն ո՛չ աւելի քան 3,000.000 օսմ. լ. քաւական կը համարին տէրութիւններէն շատերը: Ըստ մեր կարծեաց՝ աւելին պահանջելու իրաւունք ունի յաղթող կողմը, քայց ո՛չ յաղթուողէն, այլ յաղթութեան պատճառ եղողներէն:

Առաջիկա: Փրանց Եօզէֆ կայսեր գտած սիրալիր ընդունելութիւնն ի Պետերբուրգ մեծ նշան կը համարուի՝ այս երկու տէրութեանց իրարու մտտենալուն, զոր ի սրտէ կը քաղծանք: Բայց շատ մեծ նշանակութիւն ունին թէ երկու կայսերաց խօսած ճառերն, եւ թէ մանաւանդ արտաքին գործոց երկու պաշտօնաններու (Մուրափէվի եւ Գոլուխովսկիի) հեռագիրները Բալկանեան երեք տէրութեանց, որոնք միաքան վար դրին գէնքերը եւ դադրեցուցին պատերազմական պատրաստութիւնները: Հարկու այս հեռագիրը խոստում մըն ալ կը պարունակէր, որ խոյս տուաւ իրապարակի լուսէն, քայց շուտ թէ ուշ “չիք ինչ ծածուկ որ ոչ յայտնեսցի”, վժիռն իրականութիւն կը գտնէ: — Աւստրիական երեսփոխանաց ժողովը ժամանակէ մ’ի վեր այնպէս տեսարաններ կը ներկայացընէ, որ վերջապէս պիտի լուծուի. վասն զի գերմանական մասը՝ շատ դժգոհ այն կարգադրութենէն, որով Բաղնին՝ ուրիշ լեզուներու ալ գործածութիւնը կ’արտօնէր՝ պաշտօնական շրջանակներու մէջ ի Բոհեմիա, աղմկով, ժխորով արգելք կ’ըլլայ ժողովին գործերուն: Բայց ծանրախոհ լրագիրները շատ իրաւամբ դիտել կու տան, որ այս կարգադրութիւնը արդարաւիճեան պարտք է, զոր պէտք են ուրիշ տէրութիւններ ալ իրր օրինակ առնուլ. մանաւանդ որ Աւստրիա զուտ գերմանական տէրութիւն չէ, այլ շատ մի մանր սազութիւններէ կազմուած կայսրութիւն մի:

Մարմինա: Կուքս միոցուեցաւ առ ժամանակ մի, քայց կոխները կը շարու-

նակուն, եւ Միացեալ Նահանգներն սկսան յայտնապէս զգալի ընել իրենց ծայնը, թէ ալ քաւական համարելու է Սլանիա թափուած արիւնը եւ հաւած է ինքնավարութեան ժամանակը: Իսկ սլանիացիք պարլամենտի մէջ զիրար կ’ապտակակոծեն եւ մենամարտութեան փորձեր կը կատարեն:

Գաղղիա: Իւր անտարբերութենէն սթափեցաւ քիչ մը, երբ 200ի չափ անմոռներ զոհ տուաւ: Այս ցաւալի արկածին առթիւ՝ ցաւակցական հեռագիրներու խումբ մը տղաց: Եթէ “քաղաքակրթական,, ցաւակցութիւն մըն է այս, մեծ մարդասիրութեան ապացոյց չէ, իսկ եթէ իրական եւ սրտազին ցաւակցութիւն է, ի՞նչ համեմատութիւն կայ նրկոս հայրիւրի եւ նրկոս հայրիւր հազարի մէջ, որ սակայն անտարբեր թողուց շատերը:

ԲՈՎԱՆԳԱԳՈՒԹԻՒՆ

ՌԻՍՈՒՐՆԱԿԱՆ

ՊԵՏԱՐԱՆ — Պատմական տեղեկութիւնք Եղիսաբեթուպոլսոյ Հայոց վարդապետ վարչութեան վրայ. 161:

ԹՂԵԿՈՒԹԻՒՆ — Կովկասեան թղթակցութիւն. 168:

ԳՐԱԳՈՒԹԻՒՆ — Եօզուած եւ զիրք գրելու արուեստ. 173:

ՀՆԱԳՐԱԿԱՆ — Անկարկ մը հայ հնագրութեան վրայ. 177:

ՄԱՏԵՆԱԳՐԱԿԱՆ — Փաւստոս Բիւզանդացի. 183:

ԼԵԶՈՒԹԻՒՆԱԿԱՆ — Հաւաքածոյ թրանսիլւանիոյ Հայոց գաւառական քանոնք. 186:

ԱՅԼԵԼԵԼԵ

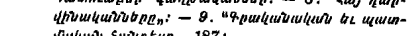
ՆՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ — 1. Գրուկներու (վարց) զիրք. 187:

ԱԶԳԱՅՈՒ ԹԵՐԹԵՐԻ ԺԱՆԿԵՓՈՒՆԸ — 1. Պրոֆ.

Մառ: — 2. Հայ ընթերցատուն Հմիւնիոյ, հաստատեալ 1869ին: — 3. Կանգաւաններու սկզբնաւորութիւնը: — 4. Ռուս տէրութեան պաշտպանութիւնը: — 5. Եւրոպայի հայ ուսանողական միութիւն: — 6. Նուխատուութիւններ: — 7.

Պատուաբեր գաղթականներ: — 8. “Հայ դարձիմականները,, — 9. “Գրականական եւ պատմական հանգէտ,, 187:

ԳԵՂԵԿԱԿԱՆ ՑԵՍՈՒԹԻՒՆ 191:

ԳԵՏԱՐԱՆԻԶ ԵՒ ՊԵՏԱՐԱՆԱՆՈՒ ՆՍՐԱԿՈՒ

4. ԲԵՓԱՅԷԼ Վ. ՊԱՐՈՆԶ

ՎԻԵՆՆԱ, ՄԻԻԹԱՐԵԲԵՆ ԵՂԱՐԱՆ.